

**Анализ на данните, получени от системата за бързо
предупреждение за храни и фуражи (RASFF)
за месец септември 2024 г.**

Общият брой нотификации за месец **септември 2024 г.** е **354**. Сигналите в категория храни са най-много – **313**, за фуражите – **27** и материалите в контакт с храни – **13**. (фиг. 1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи: храни, фуражи и материали в контакт с храни и животни.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – **107** нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – **16** нотификации: неотразен на етикета алерген (сулфит) на консервирани зеленчуци от Египет (2); наличие на хлорпирифос в стафиди от Италия и в плодове лайм от Бразилия; наличие на добавката серен диоксид в стафиди от Иран и в сушени гъби шийтаке от Китай; пиримфос-метил и форметанат в чушки от Албания; наличие на пестицидни остатъци в ямс (вид азиатско растение с ядливи грудки) от Китай; наличие на *Salmonella enterica ser.*

Amber Green White

1618, гр. София, бул. "Цар Борис III" № 136; тел. +359 2 427 30 56
<https://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg

Umbilo в зеленчуци от Италия; **наличие на чуждо тяло (парче стъкло)** в настъргани моркови от Холандия; **фосмет** в праскови от Гърция; **наличие на охратоксин А** в стафиди от Турция; **форметанат** в нектарини от Испания; **недекларирани алергени (мляко и целина)** в пикантна зелева салата от Холандия; **наличие на микотоксини** в кафяв боб от Гана и **наличие на афлатоксини** в сушени смокини от Гърция.

Птиче месо и продукти от него – 11 нотификации: **наличие на *Salmonella enterica ser. Typhimurium*** в пилешки обрешки от Франция (2), в пилешко месо от Франция, в замразено месо от пъдпъдъци от Испания, в пуешко месо от Полша и в пилешки продукти с неизвестен произход; ***Salmonella spp.*** в суров месен продукт (кебап) от Полша и в пилешка месна заготовка от Гърция; **наличие на соя** в пастет от черен дроб от Словения; **наличие на чужди тела** в пилешки котлети от Франция и **наличие на *Salmonella* група СО** в пилешки кебап от Полша.

Риба и рибни продукти – 8 нотификации: ***Listeria monocytogenes*** в пушена съомга с неизвестен произход, във филета от скумрия от Ирландия и в рибен продукт от Латвия; **сгрешен срок на годност** на слайсове от дива пушена съомга от Франция; **високо съдържание на живак** в замразена риба меч от Испания; **наличие на хистамин** в замразени стекове от риба тон от Чехия; **наличие на левкомалахитово зелено** в сом от Виетнам и **високо съдържание на кадмий** в калмари от Индия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 8 нотификации: **афлатоксини** в брашно от кестени от Италия и във фъстъци от САЩ; **погрешно етикетирание** на карамелизирани ядки от Испания; **високо съдържание на дихлорвос** в бадеми, също от Испания; **недеклариран алерген (синап)** в ядки усаби от Холандия; **наличие на *Salmonella enterica ser. Muenster*** в тахан от Ливан и **наличие на чужди тела (стъклени фрагменти)** в кашу от Виетнам.

Други хранителни продукти/смесени – 7 нотификации: **термична обработка без контрол върху рН** на сос от Франция; **неразрешен генетично модифициран организъм** в лактазни ензими от Обединеното кралство; **наличие на недеклариран алерген (серен диоксид)** в кокосово мляко от Тайланд; **олово** в зелена леща от Турция; **наличие на неразрешената нова храна ядки бетел (*Areca catechu*)** от Бангладеш; **недеклариран алерген (яйчен протеин)** в снакс

от Франция и потенциална контаминация с алерген (паста от ядки) в продукти за мазане от Испания.

Зърнени и тестени изделия – 6 нотификации: **недеклариран алерген (яйчен албумин)** в замразен тестен продукт от Испания; **наличие на чужди тела (гранули лепило)** в пълнозърнеста овесена каша от Латвия; **недеклариран алерген (мляко)** в гранола с тъмен шоколад от Холандия; **наличие на тропанови алкалоиди** в полента от Италия; **наличие на алкалоиди на мораво рогче** в пшеничен глютен от Белгия и **препакетиран хляб без никаква информация за алергени на етикета** от Ливан.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 6 нотификации: **наличие на неразрешената субстанция силденафил** в **хранителни добавки** от България и от Кот Дивоар; **наличие на чужди тела (стъклени фрагменти)** в хранителни добавки от Германия; **наличие на неразрешените субстанции силденафил и тадалафил** в хранителна добавка от Турция; **наличие на неразрешени субстанции** в хранителна добавка от Полша и **наличие на мухоморка на прах (в капсули)** от Естония.

Готови ястия и закуски – 6 нотификации: **наличие на 3-монохлор-1,2-пропандиол (3-MCPD)** и на **глицилдилови естери** в готова юфка от Нигерия и в юфка от Бангладеш; **недеклариран алерген (яйца)** в лазаня болонезе от Холандия; **наличие на чужди тела (парчета пластмаса)** в снакс начо със сирене, също от Холандия; **наличие на бутилирана супа (минестроне)** от Италия, с **производствен дефект, водещ до ускорена развала** и **наличие на недеклариран алерген (фъстъци)** в сосове от България и Обединеното кралство.

Сладкарски изделия – 5 нотификации: **наличие на неразрешени съставки (хексахидроканабинол (ННС) и кратом)** в различни сладкарски продукти от Холандия; **риск от задавяне** с желирани сладкиши от Тайван; **риск от задушаване** и **наличие на неразрешените хранителни добавки: Е 407 – карагенан, Е 415 – ксантанова гума, Е 425 – коняк и Е 171 – титаниев диоксид** в желирани бонбони от Виетнам; **наличие на неразрешени нови хранителни съставки (канабидиол (CBD) и CBN-P)** в плодови дъвки от Холандия и **наличие на мусцимол** в сладкиши от Чехия.

Материали в контакт с храни – 5 нотификации: **миграция на първични ароматни амини** от пластмасови кухненски прибори от Китай; **миграция на тежки метали** от тиган за пържене от Китай; **миграция на 4,4–**

диаминдифенилметан (4,4-MDA) от кухненски прибор за смачкване на картофи от Германия; миграция на кадмий от ръб на стъклена чаша за пиене от Китай и повишено отделяне на олово в порцеланови купи за деца, също от Китай.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 5 нотификации: наличие на *Listeria monocytogenes* в пушени пилешки бутчета от Франция, в шунка „Серано“ от Испания и в пушен бекон от Полша; наличие на патогенни микроорганизми в нарязан и овкусен колбас от Италия и наличие на ветеринарномедицинския препарат дихидрострептомицин в говеждо месо от Франция.

Мляко и млечни продукти – 5 нотификации: наличие на *Listeria monocytogenes* в сирене от сурово мляко от Франция, в сирене от Франция и в сирене моцарела от Италия; наличие на чужди тела (парчета дърво) в настъргано сирене от Франция и наличие на *Salmonella enterica ser. Newport* в сирене от Полша.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 4 нотификации: наличие на *Escherichia coli* в миди от Германия и от Испания; *Salmonella spp.* в живи миди от Германия и наличие на *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в миди от Германия.

Мазнини и масла – 4 нотификации: наличие на компоненти от минерални масла (МОАН) в палмово масло от Еквадор, Нигерия и Гана и в растително масло от Испания.

Билки и подправки – 4 нотификации: наличие на хлорпирифос в сушена и смляна канела от Индонезия в кимион от Сирия; високо съдържание на олово в смляна канела от Виетнам и високо съдържание на пентахлорофенол в сушен екстракт от *Withania somnifera* от Испания.

Супи, сосове и подправки – 3 нотификации: неотразен на етикета алерген (целина) в кетчуп от Франция; недеклариран алерген (глутен) в сос териаци от Тайланд и високо съдържание на ерукова киселина в горчица от Русия и Испания.

Безалкохолни напитки – 2 нотификации: съмнение за наличие на чужди тела (стъклени фрагменти) в плодов сок от Франция и наличие на чужди тела (пластмасови частици) в напитки от Италия.

Главноноги и продукти от тях – 1 нотификация: високо съдържание на кадмий в замразен калмар от Испания.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 1 нотификация: **наличие на неразрешената субстанция прометрин** в цели цветове на сребърна липа (*Tilia argentea*) от България.

Комбинирани фуражи – 1 нотификация: наличие на чужди тела в пълноценна храна за кучета от Чехия.

Фуражни добавки – 1 нотификация: наличие на диоксини в рибно масло от Ирландия.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: високо съдържание на хранителната добавка селен в пълноценна храна за котки от Чехия.

За месец септември 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Франция с 14 нотификации, следвана от Испания с 13 нотификации. България е нотифицирана три пъти.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС – 80 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 17 нотификации: наличие на инфосакарб в домати от Турция (2); перметрин в пресни чушки от Турция (2); наличие на охратоксин А в сушени смокини от Турция и в сушени стафида от Афганистан; форметанат в пресни чушки от Турция; афлатоксини в сушени смокини от Турция; наличие на пестициди в круши от Турция; тебуконазол и циперметрин в плодове нар от Турция; хлорпирифос в домати от Турция; диметоморф и дитиокарбамати в плодове питехая от Виетнам; дифеноконазол в пасифлора от Колумбия; ацетамиприд, пиракlostробин, малатион и циперметрин в плодове нар от Турция; форметанат хидрохлорид в пресни чушки от Република Северна Македония; ацетамиприд в пресни чушки от Турция и наличие на кадмий в домати от Босна и Херцеговина.

Ядки, продукти от ядки и семена – 12 нотификации: наличие на афлатоксини във фъстъци от САЩ (5), в шамфъстък от Иран (2), в пържени фъстъци от Китай и в лешниково брашно от Грузия; липса на официален сертификат за сусам от Нигерия; *Salmonella spp.* в сусам от Индия и ацетамиприд и епоксиконазол в кафяв синап от Украйна.

Билки и подправки – 11 нотификации: наличие на *Salmonella* в черен пипер от Бразилия и в чушки от Китай; наличие на пирилизидинови алкалоиди в орегано от Турция и в смлян кимион, също от Турция; хлорпирифос в семки от кимион от Индия и в куркума от Виетнам; охратоксин А в индийско орехче от Индонезия; наличие на пестициди в шафран от Иран; наличие на неразрешени пестицидни остатъци в семки от кимион от Индия; наличие на гризеофулвин в джинджифил от Перу и наличие на множество пестицидни остатъци в кимион на прах от Индия.

Зърнени и тестени изделия – 9 нотификации: наличие на тиаметоксам и трициклазол в ориз от Индия (2); наличие на неodobрен генетично модифициран организъм в оризови продукти от Китай (2); наличие на пестицидни остатъци в ориз от Индия; ацетамиприд в ориз от Пакистан; брашно от елда от Русия с изтекъл срок на годност; несъответствие във входящата документация за ориз от Пакистан и опаразитяване с насекоми в ориз, също от Пакистан.

Фуражни суровини – 6 нотификации: наличие на *Salmonella enterica* ser. *Senftenberg* в рапичен шрот от Украйна (3); *Salmonella* spp. в слънчогледово кюспе от Украйна (2) и наличие на неразрешената субстанция етоксиквин и на *Salmonella* spp. в рибно брашно от Мексико.

Риба и рибни продукти – 6 нотификации: опаразитяване с *Anisakis* spp. на риба хек от Мароко (2); влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига на риба тон от Сейшелските острови и от Еквадор, на сардини от Мароко и на скумрия, също от Мароко.

Ракообразни и продукти от тях – 4 нотификации: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига на скариди от Аржентина (2) и от Мароко и наличие на *Vibrio cholerae* и *Vibrio parahaemolyticus* в бели скариди от Еквадор.

Материали в контакт с храни – 3 нотификации: високо съдържание на олово и кадмий в материали в контакт с храни от Сърбия; влошено хигиенно състояние на бамбуков материал в контакт с храни от Китай и наличие на първични ароматни амини в пластмасови кухненски прибори от Китай.

Други хранителни продукти/смесени – 3 нотификации: влошен температурен контрол, липса на проследяемост и липса на етикетиране на

асортимент от различни храни, включително и с животински произход от Обединеното кралство; **наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос** в семена от синап от Украйна и **нелегален внос** на храни с животински произход с неизвестен произход.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: **хексазинон** в чай от Китай и **наличие на хлорпирифос и ламбда-цихалотрин** в зелен чай, също от Китай.

Странични животински продукти – 1 нотификация: **влошено хигиенно състояние** на говежди черва от Бразилия.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: **наличие на кадмий** в миди от Чили.

Главоноги и продукти от тях – 1 нотификация: **влошен температурен контрол** – прекъсване на хладилната верига на замразен октопод от Мароко.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 1 нотификация: **липса на здравен серификат и на сертифицирани аналитични доклади** за хранителни добавки от Индия.

Хранителни добавки и ароматизанти – 1 нотификация: **наличие на етиленов оксид** в ксантанова гума от Китай.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: *Salmonella enterica ser. Anatum, Salmonella enterica ser. Brancaster* и *Salmonella enterica ser, Montevideo* в кучешки играчки за дъвчене от Турция.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: **наличие на неразрешената нова храна листа от *Cassia*** в сос с подправки и горчица от Бангладеш.

През месец септември 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 15 нотификации, следвана от Китай с 9 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 101 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 17 нотификации: **наличие на ацетамиприд** в бели чушки от Унгария и в грозде от Италия; **наличие на кадмий** в авокадо от Перу и в чери домати от Италия; **високо съдържание на хлорпирифос-метил** в домати от

Турция; **хлорат** в замразено манго от Перу; **фосмет** в круши от Турция; **хлорпирифос** в банани от Еквадор; **наличие на хлорпирифос и други пестициди** в сушени гъби от Китай; **хептахлор** в тиквички от Белгия; **наличие на чуждо тяло (парче стъкло)** в домати от Холандия; **наличие на неразрешената добавка E 129 – Алура червена АС** в консервирани репички от Египет; *Salmonella* в кълнове от Холандия; **пестициди** в сушени чушки чили от Китай; **наличие на пестицидни остатъци и непълно етикетирание** на прясна целина от Виетнам; **перхлорат** в авокадо от Перу и **наличие на *Listeria monocytogenes*** в готова за консумация салата от Франция.

Птиче месо и продукти от него – 13 нотификации: **наличие на *Salmonella* spp.** в пилешко месо от бут от Полша (2), в охладени и мариновани пилешки бутчета от Румъния, в пилешки крила с подправки от Австрия, в пилешка пържола с кожа от Полша и в цял пресен пилешки бройлер от Полша; *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в пилешки елементи от Полша и в пилешки гърди от Румъния; *Salmonella enterica ser. Infantis* в охладени бутчета от пилета бройлери от Полша и в охладено пилешко месо от Украйна; *Salmonella* група **СО** в пилешки филета от Полша; **откриване на *Salmonella enterica ser. Typhimurium*** в пилешки продукти от Франция и **наличие на *Salmonella enterica ser. Newport*** в пресни пилешки бутчета от Полша.

Риба и рибни продукти – 11 нотификации: **високи нива на хистамин** във филета от риба тон от Шри Ланка (3); **високо съдържание на живак** в размразена риба меч от Испания (2), във вакуум пакетирани и размразена риба меч от Испания, в риба меч от Еквадор, в риба морски дявол (*Lophius budegassa*) от Тунис и в риба (*Epinephelus caninus*) от Сенегал; *Vibrio vulnificus* в скариди от Еквадор и **наличие на стероиди** в атлантическа съомга от Обединеното кралство.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 9 нотификации: **наличие на нова храна монашески плод** в хранителна добавка от Австралия; **нова храна тиаминтетрахидрофурфурилдисулфит (ТТФД)** в хранителни добавки от САЩ; **наличие на нова храна зеолит** в хранителна добавка от САЩ; **наличие на неразрешената нова храна берберин** в хранителна добавка от САЩ; **наличие на новата храна малинов кетон** в хранителна добавка от Обединеното кралство; **нова храна литиуморотат** в хранителна добавка от Обединеното кралство; **наличие на силденафил** в хранителни добавки от Турция; **наличие на неразрешени съставки (канабидиол и *Hudne herisson*)** в хранителни

добавки, както и наличие на канабидиол в пчелен мед от Франция и непълно етикетирани на хранителни добавки от Чехия.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 8 нотификации: наличие на шиготоксин продуцираща *Escherichia coli* в дивечово месо от сърна от Обединеното кралство; недостатъчна термична обработка на пастет от Белгия; *Salmonella spp.* в подправен и грилован свински врат от Белгия и Полша; наличие на ентерохеморагична и на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в говеждо месо от Бразилия; *Salmonella enterica ser. Mbandaka* в говеждо месо от Германия; наличие на ветеринарномедицинския препарат доксициклин в телешко месо от Холандия; откриване на *Listeria monocytogenes* в розети (вид пържени, подобни на бисквити тестени изделия) от Франция и наличие на недеклариран алерген (мляко) в пастет от черен дроб от Монако.

Фуражни суровини – 7 нотификации: наличие на *Salmonella* в соево къспе след екстракция от Аржентина, в рибно брашно от Филипините и в птиче трупно брашно за фуражни цели от Северна Ирландия; наличие на неразрешените субстанции (антраквинон, клотианидин и епоксиконазол) в сушен и дестилиран царевичен бульон от Украйна; наличие на диоксин и пестицидни остатъци в палмови мастни киселини от Индия; халоксифоп в ленено семе от Русия и наличие на *Salmonella spp.* в кучешки играчки за дъвчене от Турция.

Ядки, продукти от ядки и семена – 7 нотификации: наличие на афлатоксини във фъстъци от САЩ (2), от Аржентина (2) и от Никарагуа, в ядки от Боливия и в сурови лешници от Турция.

Билки и подправки – 6 нотификации: наличие на пирилизидинови алкалоиди в орегано от Турция (2); наличие на първични ароматни въглеродороди в червен пипер от Китай; високо съдържание на олово в смяна канела от Виетнам; наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид в микс от подправки от Пакистан и наличие на пестицидни остатъци в зелена мента от Камбоджа.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 4 нотификации: високо съдържание на *Escherichia coli* в миди от Италия (2) и от Франция и наличие на перфлуорооцетна киселина (PFOA) в приготвени миди от Виетнам.

Материали в контакт с храни – 4 нотификации: цветна миграция от бамбукови чаши от Китай; наличие на бисфенол А в купа от Индия; наличие на олово и кобалт в керамична чиния от Китай и високо съдържание на алуминий в бутилка от Китай.

Зърнени и тестени изделия – 3 нотификации: наличие на охратоксин А в ориз басмати от Пакистан; наличие на акриламид в бисквити от Република Северна Македония и афлатоксини в царевично брашно от Колумбия.

Готови ястия и закуски – 3 нотификации: наличие на токсини от алтернария в плодово пюре от Германия; недеклаиран алерген (глутен) в микс от снаксове от Германия, произведен в Гърция и наличие на чуждо тяло (парче метал) в пралини от Турция.

Супи, сосове и подправки – 3 нотификации: наличие на чужди тела в доматиена супа от Полша; партида с чили паста от Тайланд, която не е преминала необходимите проверки на граничния пункт (Холандия) и наличие на недеклаиран алерген (глутен) в неправилно опаковани съдове за супа от Ирландия.

Ракообразни и продукти от тях – 2 нотификации: наличие на кадмий в замразена морска цикада от Сенегал и наличие на *Vibrio cholerae* и *Vibrio parahaemolyticus* в скариди от Еквадор.

Други хранителни продукти/смесени – 2 нотификации: неотразен на етикета алерген (пшеница) в микс от подправки масала от Индия и наличие на чужди тела (парчета стъкло) в буркан с айвар от Република Северна Македония.

Яйца и яйчни продукти – 1 нотификация: наличие на *Salmonella enterica* ser. *Enteritidis* в яйца за консумация от Италия.

Мазнини и масла – 1 нотификация: наличие на компоненти на минерално масло (МОАН) в палмово масло от Гвинея.

Хранителни добавки и ароматизанти – 1 нотификация: високо съдържание на глицидилови естери в хранителен продукт от Дания.

През месец септември 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Полша с 10 нотификации, следвана от Турция с 8 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 66 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Фуражни суровини – 10 нотификации: голямо количество на семена от татул в слънчогледови семки от Франция (2); наличие на *Salmonella enterica ser. Isangi* в месокостно брашно от Испания; *Salmonella* в заешко трупно брашно за производство на храни за домашни любимци от Франция; наличие на диоксини в сардини от Франция; *Salmonella spp.* в рапичен шрот от Германия; *Salmonella enterica ser. Infantis* в соев шрот от Бразилия; наличие на *Salmonella enterica ser. Montevideo*, както и наличие на генетично модифициран организъм в соев шрот с неизвестен произход; високо съдържание на пестицидни остатъци (имidakлоприд и тиабендазол) в ленено семе от Украйна и наличие на остро чуждо тяло в консервирана храна за кучета от Чехия.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 9 нотификации: високо съдържание на бета-аланин в хранителна добавка от Чехия; наличие на новата храна *Argyreia nervosa* в хранителни добавки от Холандия; високо съдържание на пирилизидинови алкалоиди в хранителна добавка от Италия; **неразрешена търговия с CBD хранителни добавки от България**; наличие на хранителния адитив титаниев диоксид в хранителни добавки от Полша; наличие на небезопасната съставка *Withania somnifera* в хранителна добавка от Швеция; високо съдържание на монаколини в червен дрожден ориз, както и липса на задължителни реклами на продукта от Франция; наличие на неразрешена нова храна екстракт от *Tribulus terrestris* в хранителна добавка от Швеция и високо съдържание на хром в хранителна добавка от Белгия.

Зърнени и тестени изделия – 7 нотификации: високо съдържание на алкалоиди от гъбата мораво рогче в пшеница от Франция (2); наличие на вредители в пшеничено брашно от Германия; неразрешен внос на сладки, които съдържат мляко от Сирия; наличие на плесени в шоколад покрит с джинджифилово брашно от Полша; наличие на 3-монохлоро-1,2-пропандиол (3-MCPD) и на глицидилови естери в крекери от Холандия и наличие на пестицидни остатъци в ориз от Пакистан.

Други хранителни продукти/смесени – 5 нотификации: партида с червен боб от Тайван, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт в Ротердам (Холандия); наличие на абнормална миризма в захар от Германия; съмнение за замърсяване с *Bacillus cereus* в

рибофлавин-5-фосфат от Индия; конфитюр с ягоди от Австрия, **заразен с плесени и наличие на неразрешени нови храни (конопени деривати)** в хранителни продукти с неизвестен произход.

Птиче месо и продукти от него – 5 нотификации: *Salmonella enterica Paratyphi B* и *Salmonella enterica ser. Infantis* в замразена птича кайма от Холандия; *Salmonella* в замразени пилешки крила от Полша; **недостатъчна термична обработка** на готови за консумация пържени пилешки хапки от Дания; **непълно етикетирание и наличие на неразрешени добавки** в заготовка от пилешко, пуешко и телешко месо от Германия и **наличие на *Salmonella enterica ser. Agona*** в пилешко месо за шишчета от Белгия.

Билки и подправки – 4 нотификации: **наличие на тенуазинова киселина** в червен пипер от Испания; **хлорпирифос** в подправки масала от Индия; **наличие на пирилизидинови алкалоиди** в орегано от Турция и **аклонифен** в смлян кимион от Холандия.

Супи, сосове и подправки – 4 нотификации: партида с доматиен сос от Филипините, която не е преминала необходимите проверки на граничния пункт (Холандия); **окислително гранясване** на готова пилешка супа от Чехия; **високо съдържание на охратоксин А** в сладки чушки от Китай и партида със сос с аншоа от Виетнам, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт (Холандия).

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 3 нотификации: *Salmonella* в замразени жабешки бутчета от Виетнам; **наличие на *Listeria monocytogenes*** в месо от България и **развала** на приготвен колбас от Полша.

Плодове и зеленчуци – 3 нотификации: **недекларирани алергени** в мариновани гъби от Полша; **наличие на пестицидни остатъци (халоксифоп и флуазифоп)** в червен боб от Испания и **наличие на неразрешени остатъци от пестициди** в стафиди от Китай.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: **наличие на чуждо тяло (парче пластмаса)** в чай от коприва от Германия и **наличие на запарки на базата на растението *Clitoria ternatea*** от Франция.

Сладкарски изделия – 2 нотификации: **наличие на неразрешената добавка Е 171 – титаниев диоксид** в сладкарски изделия от Турция и **високо**

съдържание на оцветителя Е 110 – Сънсет жълто FCF в сладка царевица от Латвия.

Материали в контакт с храни – 2 нотификации: миграция на олово и алуминий от тенджера за готвене от Афганистан и миграция на първични ароматни амини от кухненски прибор от Германия.

Мляко и млечни продукти – 2 нотификации: възможно наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в сирене от сурово мляко от Франция и пускане на пазара на неразрешени млечни продукти от Полша.

Безалкохолни напитки – 2 нотификации: наличие на чуждо тяло в плодово смути от Дания и наличие на халюциногенни гъби в нискокалорична плодова напитка с витамини и минерали от Гърция.

Готови ястия и закуски – 2 нотификации: наличие на оцветителя Е 110 – Сънсет жълто FCF в чипсове от Иран и наличие на чужди тела (парчета фолио) в замразен вегетариански продукт от Германия.

Комбинирани фуражи – 1 нотификация: наличие на семена от амброзия (*Ambrosia spp.*) в пълноценна храна за папагали от Полша.

Ракообразни и продукти от тях – 1 нотификация: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига за скариди от Испания.

Яйца и яйчни продукти – 1 нотификация: наличие на голямо количество на образувачи колонии микроорганизми в течна пастьоризирана смес от бъркани яйца от Белгия.

Риба и рибни продукти – 1 нотификация: изтегляне от пазара на атлантическа съомга (*Salmo salar*) след проведено изследване за наличие на стероиди от Обединеното кралство.

Ядки, продукти от ядки и семена – 1 нотификация: наличие на неразрешената нова храна ядки бетел (*Areca catechu*) от Бангладеш.

Вода за човешка консумация (други) – 1 нотификация: наличие на плесен в газирана вода от Белгия.

През месец септември 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Франция с 9 нотификации, следвана от

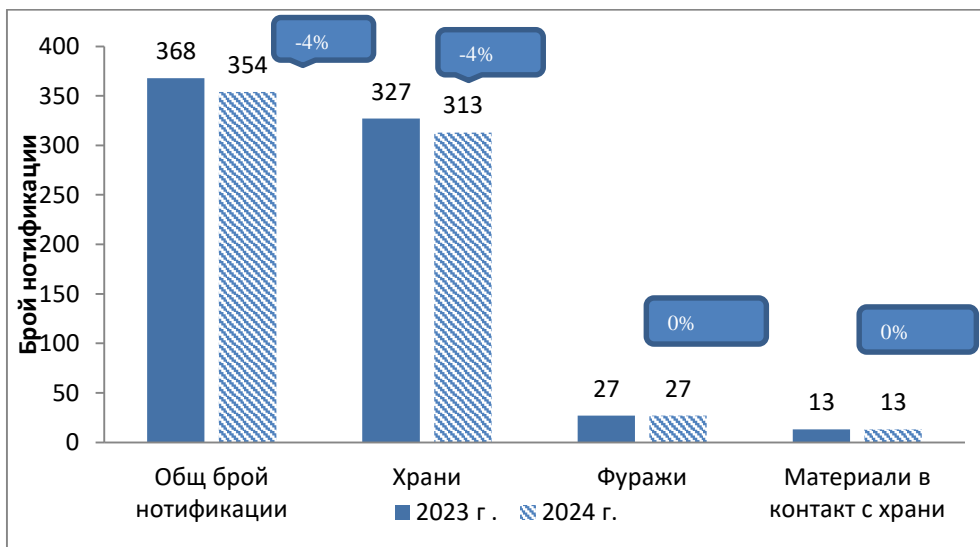
Германия и Полша, всяка с по 7 нотификации. България е нотифицирана два пъти.

През месец септември 2024 г България е нотифицирана 5 пъти.

АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ

Направена е съпоставка на **броя** нотификации спрямо същия период през предходната година общо и по групи за **м. септември 2023 г.** и **м. септември 2024 г.** На *фиг. 2* са представени общия брой нотификации и брой нотификации по групи продукти – храни, фуражи, материали в контакт с храни. Наблюдава се **слабо понижение** при общия брой нотификации с 4% и при храните, също с 4%. При фуражите и материалите в контакт с храни **няма промяна**.

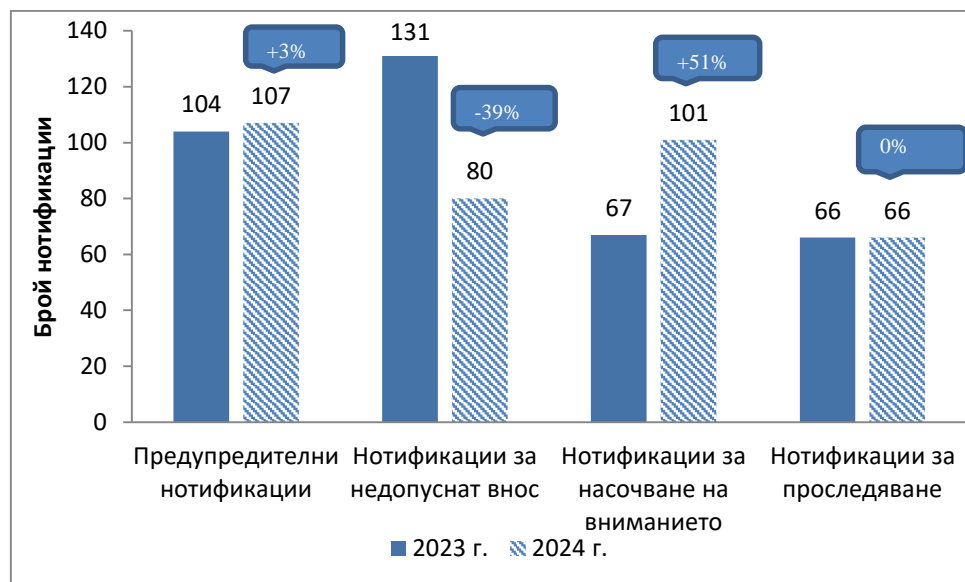
През месец септември 2024 г. се наблюдава слаба тенденция на спад при общия брой нотификации и храните. При фуражите и материалите в контакт с храни няма промяна.

Фиг. 2. Разпределение на общия брой нотификации и броя нотификации за храни, фуражи и материали в контакт с храни за м. септември 2023 г. и м. септември 2024 г.

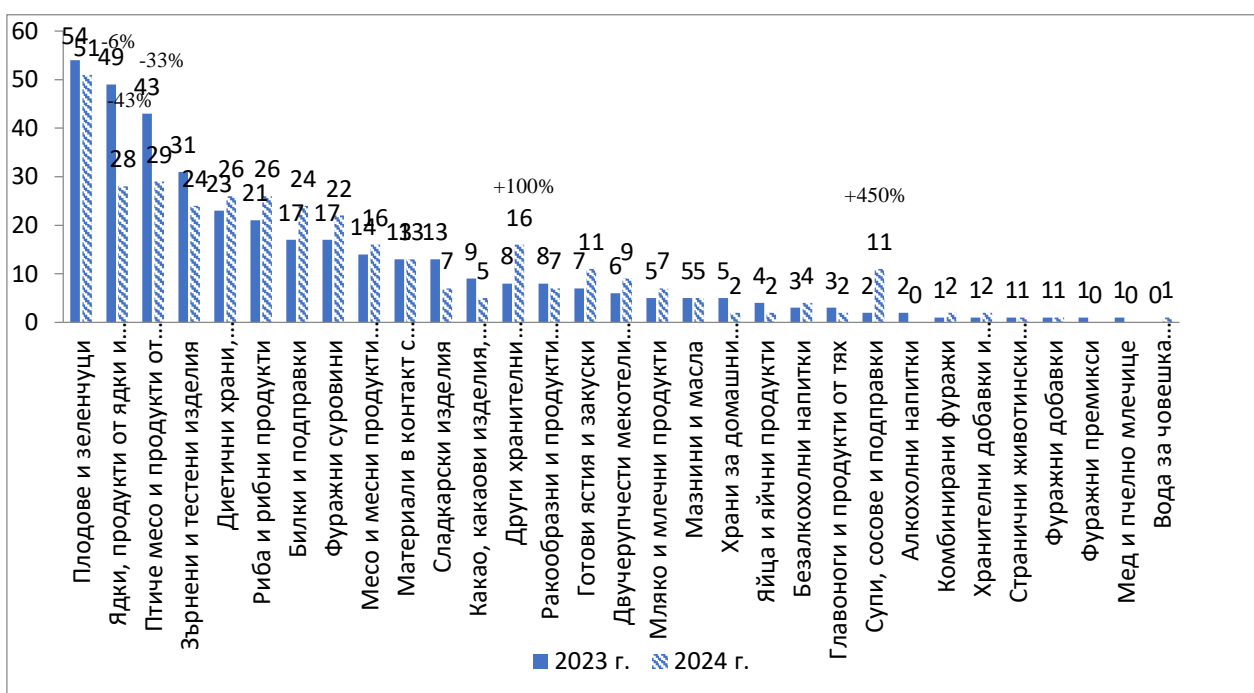
На *фиг. 3* е представено разпределението на нотификациите по вид. Най-голям брой нотификации има при предупредителните нотификации. Наблюдава се **повишение** при предупредителните нотификации с 3% и при нотификациите за насочване на вниманието с 51%. **Спад** се наблюдава при нотификациите за недопуснат внос с 39%. При нотификациите за проследяване **няма промяна**.

През месец септември 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при предупредителните нотификации и при тези за насочване на вниманието. При нотификациите за недопустен внос се отбелязва спад, а при нотификациите за проследяване няма промяна.

Фиг. 3. Разпределение на броя нотификации по вид

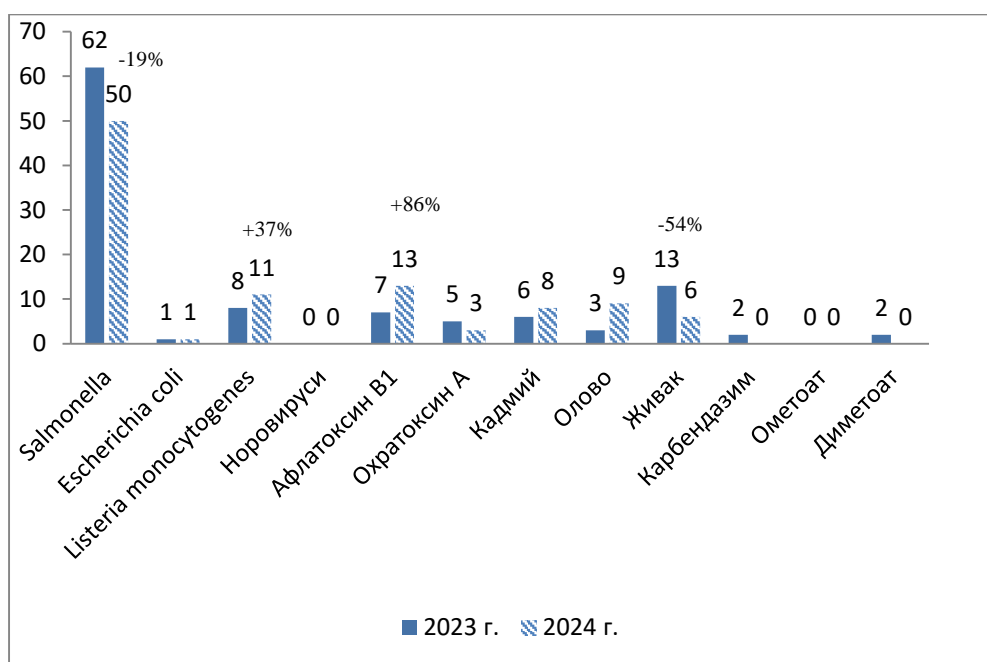
На фиг. 4 са съпоставени данните за месец септември 2023 г. и м. септември 2024 г. според категории продукти. Наблюдава се понижение при: „Плодове и зеленчуци“ с 6%; при „Ядки, продукти от ядки и семена“ с 43% и при „Птиче месо и продукти от него“ с 33%. **Повишение** се наблюдава при: „Други хранителни продукти/смесени“ със 100% и при „Супи, сосове и подправки“ с 450%.

Фиг. 4 Разпределение на броя нотификации по категории хранителни продукти

След съпоставка на данните за месеците септември 2023 г. и септември 2024 г. се наблюдават две тенденции. Първата е по-ясно изразена тенденция на понижение при плодовете и зеленчуците, ядките и птичето месо. Втората е по-слабо изразена тенденция на повишение при други хранителни продукти/смесени и при супите, сосовете и подправките.

На фиг. 5 са показани някои от основните причини за нотифициране на храните и фуражите за месец септември 2023 г. и м. септември 2024 г. При патогенните микроорганизми се наблюдава както спад, който при *Salmonella* достига 19%, така и повишение, което при *Listeria monocytogenes* достига 37%. При микотоксините се наблюдава повишение като при афлатоксин В1 достига 86%. При тежките метали се наблюдава както понижение което при живака достига 54%, така се отбелязва и повишение. Пестицидите запазват ниски нива.

Фиг. 5 Разпределение на броя нотификации по причини

От обобщените данни за месеците септември 2023 г. и септември 2024 г. се наблюдават две тенденции. Първата е тенденция на понижение което се наблюдава при част от патогенните микроорганизми, част от микотоксините и при тежките метали, особено при живака. Втората тенденция е на повишение, което се наблюдава при част от патогенните микроорганизми, при микотоксините и при част от тежките метали. Пестицидите запазват ниски нива.

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на ЦОРХВ - <https://corhv.government.bg/RASFF>

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис
младши експерт в Дирекция КРОКЦ
10.10.2024 г.